

ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

นันทรัตน์ อ่วมสาคร*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี จำแนกตามเพศ และอายุ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 136 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เรื่องความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .926 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ 1. ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ครูมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกัน ครูมีศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ไม่แตกต่างกัน 3. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีอายุต่างกัน ครูมีศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 แตกต่างกัน และรายด้านบางด้านแตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ครู การบริหารงานวิชาการ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมาตรา 29 ได้กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร รู้จักใช้ภูมิปัญญา และวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน ซึ่งในมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545-2549, หน้า 5 - 20)

การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างแบบระบบ เพราะถ้าระบบบริหารไม่ดีจะกระทบกระเทือนถึงส่วนอื่นๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การบริหารนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการเพราะการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงคนเดียว แต่มีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ร่วมงานแต่ละคนมีความแตกต่างกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเทคนิควิธี และกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543, หน้า 8) การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจาก การบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ดังนั้น การดำเนินงานกิจกรรมทางวิชาการจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ลำพังผู้บริหารฝ่ายเดียวไม่สามารถชี้ได้ทุกเรื่อง การบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและคณะครู ทีมงาน หรือแม้แต่คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร นับแต่การแสดงความคิด การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตาม การประเมินผล ทั้งนี้เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ (รุจิรุจ ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนามม, 2545, หน้า 57)

ผู้ศึกษา ในฐานะที่เป็นครูโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการว่าไม่มีความต่อเนื่องในเรื่องของการจัดอบรมหลักสูตร การใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ การบริหารเรื่องเวลาในการดำเนินแผน โครงการให้ตรงตามแผนที่กำหนดไว้เนื่องจากสถานศึกษามีโครงการและกิจกรรมหลากหลาย และยังขาดบุคลากรที่ให้บริการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้การบริหารงานวิชาการยังขาดประสิทธิภาพ จึงมีความสนใจศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ตามองค์ประกอบดังนี้ คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน และประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปเสนอผู้บริหารสำหรับเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้โรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ ในการบริหารงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี จำแนกตามเพศ และอายุ

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี 4 ด้าน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 136 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสตรีรัตนบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ประจำปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (อ้างถึง ภาวิดา ธาราสิริสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน, 2556, หน้า 132) ที่ประชากรจำนวน 130 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง คน แต่งานวิจัยนี้มีประชากร 136 คน จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 103 คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจโดยประชากรในครั้งนี้ ได้แก่ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 136 คน โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูในโรงเรียนสตรีรัตนบุรี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 56 เป็นครูเพศชาย อีกจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 44 ครูส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา มีอายุระหว่าง 30-50 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 29 และมีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 28

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 แบ่งเป็น 2 ตอนประกอบไปด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ และอายุ และแบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 4 ด้าน จำนวน 40 ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อและนวัตกรรม ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเทียบเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .954 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตัวเองจำนวน 136 ฉบับ ประกอบด้วยระหว่างวันที่ 8 – 11 พฤษภาคม 2560 และนัดวันและเวลาในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้รับแบบสอบถามคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยหา ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า (t-test) กับตัวแปรเพศ และการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) กับตัวแปรอายุของครู

ผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกัน และรายด้านบางด้านแตกต่างกัน